

بیانات امام خمینی(ره) درباره کاپیتولاسیون (1343 ش)

پس از تصویب قانون ننگین کاپیتولاسیون توسط دولت و مجلس در مهرماه 1342، این قانون در مطبوعات افشا و اعلام نشد. چندی بعد، نشریه داخلی مجلس...

پس از تصویب قانون ننگین کاپیتولاسیون توسط دولت و مجلس در مهرماه 1342، این قانون در مطبوعات افشا و اعلام نشد. چندی بعد، نشریه داخلی مجلس، حاوی متن کامل سخنرانی‌ها و گفتگوهای نمایندگان و رئیس دولت در این زمینه به دست امام خمینی(ره) رسید. ایشان تصمیم گرفتند حقایق را به مردم گفته و آنها را از فاجعه بزرگی که به دست رژیم به وقوع پیوسته بود با خبر سازند. در این حال حضرت امام که چند ماه قبل از آن، از زندان رژیم شاه آزاد شده بودند، با ایراد سخنرانی تاریخی خود، به تصویب قانون کاپیتولاسیون یا اعطای مصونیت قضایی به اتباع آمریکا در ایران، شدیداً اعتراض کرد. این نطق مهم که در اجتماع بزرگ روحانیان و مردم قم و دیگر شهرها بیان شد، در حقیقت محاکمه هیئت حاکمه آمریکا به علت دخالت‌های غیرقانونی آنان در امور داخلی ایران و نیز افشای خیانت‌های شاه به اسلام و ملت ایران بود. حضرت امام همچنین رژیم صهیونیستی و پشتیبانی آمریکا را از این رژیم محکوم کرد. امام همچنین در اعلامیه‌ای که در سطحی گسترده توزیع شد، تصویب کاپیتولاسیون را مخالف اسلام و قرآن شمردند و این امر را همانند اقرار به مستعمره بودن ایران نامیدند. بازتاب سخنرانی و اعلامیه شدید اللحن امام به قدری عمیق و وسیع بود که رژیم را یکبار دیگر در برابر طوفانی از خشم و نفرت و اعتراض قرار داد. طوفانی که رژیم، هرگز انتظار آن را نداشت و می‌رفت که به یک واکنش عمومی انفجارآمیز منتهی گردد. سخنان صریح امام بر ضد قانون کاپیتولاسیون و رژیم پهلوی باعث روشنگری مردم و خشم شدید رژیم وابسته شاه گردید به گونه‌ای که رژیم، محدودیت‌های تازه‌ای را برای امام به وجود آورد و چند روز بعد در سیزدهم آبان همان سال، ایشان را بازداشت و به ترکیه تبعید کرد. این مرحله را باید نقطه عطفی در تاریخ نهضت اسلامی ایران دانست زیرا ابعاد گسترده مبارزه با استبداد، اینک همراه با مبارزه‌ای آشتی‌ناپذیر با استکبار جهانی، همسو و در مسیر یک آرمان پیش می‌رفت و ماهیت نهضت، غنی‌تر و آرمان‌های آن کامل‌تر می‌گشت.